

ANUARUL

Muzeului Etnografic al Moldovei

Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei primește articolele dvs. în următoarele condiții:

1. Text de cel mult 25 pagini (inclusiv note, imagini și eventuale anexe), redactat conform normelor academice în vigoare, în Times New Roman 12, la un rând, pe CD sau e-mail la adresele: **etnomuz2003@yahoo.com**, **etnomuz@gmail.com**;
2. Articolele vor fi însoțite de un rezumat în limba română;
3. Notele vor fi scrise, cu font 10, la subsolul paginii, iar pentru scrierea lor va fi utilizat sistemul european de notare, cu trecerea autorului, a titlului lucrării (caracter italic), localitatea, editura, anul și pagina;
4. Articolele nepublicate nu se restituie decât la cererea expresă a autorilor;
5. Responsabilitatea asupra conținutului textelor publicate revine exclusiv autorilor.

COMPLEXUL MUZEAL NAȚIONAL „MOLDOVA” IAȘI
MUZEUL ETNOGRAFIC AL MOLDOVEI

ANUARUL
MUZEULUI ETNOGRAFIC
AL MOLDOVEI

XI

IAȘI, 2011

CONSULTANT ȘTIINȚIFIC

Prof. univ. dr. Ion H. Ciubotaru

REDACȚIA

Vasile Munteanu – redactor coordonator

Marcel Lutic – secretar de redacție

Angelica Olaru

Victor Munteanu

TEHNOREDACTARE

Angelica Olaru

TRADUCEREA

Coralia Costaș

Adresa redacției:

Muzeul Etnografic al Moldovei

Bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 1, Iași, 700028

tel. 0232/275.979, 0232/213.324; int. 156, 157, 165

E-mail: etnomuz2003@yahoo.com; etnomuz@gmail.com

SUMAR

RESTITUIRI

Petru CARAMAN, <i>O mie și una de nopți: capodoperă a literaturii universale</i>	11
Ion CHELCEA, <i>Păstoritul în nord-estul regiunii Iași. Observații preliminare</i>	49

STUDII

Oana CHELARU, <i>Sistemul actanțial al basmului</i>	87
Elena CHIABURU, <i>Lumea de aici și lumea de dincolo reflectată în inscripțiile funerare din Moldova</i>	117
Sanda GOOPENȚIA, <i>Adusul pe sus – între descântat și povestit</i>	137
Adina HULUBAŞ, <i>Mana și sterilitatea – un antagonism feminin</i>	173
Ioana REPCIUC, <i>Elemente de rit agrar în descântecele românești</i>	195

MATERIALE

Ion BĂLTEANU, <i>Centrul de olărit de la Iurcenii – Republica Moldova</i>	221
Maria CIOCANU, <i>Mobilierul tradițional din patrimoniul Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău în contextul interiorului locuinței din Basarabia</i>	233
Iordan DATCU, <i>Mihai Pop, publicist</i>	265
Elena POSTOLACHI, <i>Tesăturile în ritualul de înmormântare. Funcții și mesaje simbolice</i>	271
Andrei PROHIN, <i>Moartea lui Ștefan cel Mare și semnele vremii</i>	293
Delia RĂCHIȘAN-DENCIUȚ, <i>Jocurile de copii și basmul</i>	303
Sorin SABĂU, „ <i>Nedeia de la gorun</i> ” – încercare de revitalizare a unui obicei aproape uitat	315
Cosmina TIMOCE, <i>Cercetarea ritualurilor funerare din spațiul românesc în perioada 1905-1929</i>	329

ANIVERSĂRI, COMEMORĂRI

Marcel LUTIC, <i>Un om dedicat total cauzei muzeografiei. Mihai Ursu la 60 de ani</i>	345
Artur Gorovei – 60 de ani de la moarte	
Marcel LUTIC, <i>Artur Gorovei omagiat la Iași</i>	351
Sorin IFTIMI, <i>Documente din colecția lui Artur Gorovei aflate la Arhivele Naționale din Iași</i>	357
Liviu PAPUC, <i>Artur Gorovei ca mentor al lui Leca Morariu</i>	377

Virgiliu FLOREA, <i>Artur Gorovei către M. Gaster: „Vă rog să-mi dați și Dv. o scurtă autobiografie...”</i>	385
Ştefan S. GOROVEI, <i>Moses Gaster și Artur Gorovei. O adăugire documentară</i>	393

IN MEMORIAM

<i>Maria Bocse (1939-2010)</i> (Silvia CIUBOTARU)	403
<i>Victoria Semendeaev (1923-2011)</i> (Marcel LUTIC)	407

RECENZII, PREZENTĂRI, NOTE BIBLIOGRAFICE

Sanda GOOPENȚIA, <i>Limba descântecelor românești</i> , București, Editura Academiei Române, 2007 (Silvia CIUBOTARU)	413
Eleonora SAVA, <i>Explorând un ritual</i> , Cluj-Napoca, Editura Limes, 2007 (Maria CANDALE)	416
„Anuarul Complexului Muzeal Bucovina”, Suceava, Editura Universității, 2009 (Ovidiu FOCȘA)	419
Nichita SMOCHINĂ, <i>Memorii</i> . Ediție îngrijită de Vlad Galin-Corini, București, Editura Academiei Române, 2009 (Iordan DATCU)	423
Pamfil BILȚIU, Maria BILȚIU, <i>Calendarul popular – un corpus al obiceiurilor de peste an din județul Maramureș</i> , volumul II. <i>Obiceiurile toamnei și iernii</i> , Baia Mare, Editura Ethnologica, 2010 (Ioana REPCIUC)	428
<i>Valer Butură la 100 de ani</i> . Documentar realizat de Daniela Floroian, Alba Iulia, Editura ALTIP, 2010 (Marcel LUTIC)	433
Caietele ASER, nr. 5/2009. <i>Interogații ale etnologiei actuale</i> , București, Editura Tracus Arte, 2010 (Adina HULUBAŞ)	443
I. C. CHIȚIMIA, <i>Studii și articole de folclor și folcloristică</i> . Ediție îngrijită de Iordan Datcu și Isiodor Chicet. Prefață de Iordan Datcu, Drobeta Turnu Severin, 2010 (Adina HULUBAŞ)	445
Grigore CREȚU, <i>Basme populare românești</i> . Ediție îngrijită de Iordan Datcu și Ion Stănculescu. Prefață de Iordan Datcu, București, Editura Saeculum I.O., 2010, vol. I, 399 p.; vol. II, 351 p. (Ion H. CIUBOTARU)	449
Norbert FISCH, <i>Legende și povestiri din Munții Apuseni</i> . Cu 72 de ilustrații alb-negru și color. Ediție îngrijită, studiu introductiv, glosar, indici și listă a ilustrațiilor de Virgiliu Florea, Cluj-Napoca, Editura Tradiții Clujene, 2010 (Silvia CIUBOTARU)	453
Karla ROȘCA, Horst KLUSCH, <i>Ceramica de breaslă, habană și manufacturieră din Transilvania</i> , Sibiu, Editura Honterus, 2010 (Ioana REPCIUC)	456
Ludwig Adolf STAUFÉ, <i>Basme populare din Bucovina</i> . O colecție inedită. Transcrierea textelor în limba germană și Introducere de Helga Stein. Traducere din limba germană, Cuvânt introductiv și note de Viorica Nișcov, București, Editura Saeculum I. O., 2010 (Silvia CIUBOTARU)	462
„Folklore”, volume 122, number 1, April 2011. A fully peer-reviewed international journal of folklore and folkloristics published three times a year (Ioana REPCIUC)	464
<i>Simbolurile naționale ale demnității: între istorie și realitate. Simbolurile naționale ale Republicii Moldova</i> , Chișinău, Institutul de Cercetări Enciclopedice, 2011 (Liliana CONDRATICOVĂ)	470
ABREVIERI	481

TABLE DES MATIERES

RESTITUTIONS

Petru CARAMAN, <i>Mille et une nuits: un chef-d'œuvre de la littérature universelle</i>	11
Ion CHELCEA, <i>Le Pastoralisme dans le nord-est de la région de Iași. Observations préliminaires</i>	49

ETUDES

Oana CHELARU, <i>Le Système actantiel du conte de fée</i>	87
Elena CHIABURU, <i>Ce monde d'ici-bas et l'Outre monde reflétées dans les inscriptions funéraires de Moldavie</i>	117
Sanda GOLOPENTIA, <i>La Ramenée par l'air – entre magie et mise en récit</i>	137
Adina HULUBAŞ, <i>La Manne et la stérilité – un antagonisme féminin</i>	173
Ioana REPCIUC, <i>Eléments de rite agraire dans les charmes roumains</i>	195

MATERIAUX

Ion BĂLTEANU, <i>Le Centre de poterie de Iurceni – République de la Moldavie</i>	221
Maria CIOCANU, <i>Les Meubles traditionnelles du patrimoine du Musée National d'Ethnographie et Histoire Naturelle de Chișinău dans le contexte de l'intérieur de l'habitation de Bessarabie</i>	233
Iordan DATCU, <i>Mihai Pop, publiciste</i>	265
Elena POSTOLACHI, <i>Les Tissus dans le rituel d'enterrement. Fonctions et messages symboliques</i>	271
Andrei PROHIN, <i>La Mort d'Etienne le Grand et les signes du temps</i>	293
Delia RĂCHIȘAN-DENCIUȚ, <i>Les Jeux d'enfants et le conte de fée</i>	303
Sorin SABAŬ, „ <i>Nedea de la gorun</i> ” – un essai de revitalisation d'une coutume presque oubliée	315
Cosmina TIMOCE, <i>La Recherche des rituels funéraires de l'espace roumain pendant la période 1905-1929</i>	329

ANNIVERSAIRES. COMMEMORATIONS

Marcel LUTIC, <i>Un Homme complètement dédié à la muséographie. Mihai Ursu à l'âge de 60 ans</i>	345
Artur Gorovei – 60 ans depuis la mort	
Marcel LUTIC, <i>Hommage rendu à Iași à Artur Gorovei</i>	351
SorinIFTIMI, <i>Documents de la collection d'Artur Gorovei dans les collections des Archives Nationales de Iași</i>	357

Liviu PAPUC, <i>Artur Gorovei comme mentor de Leca Morariu</i>	377
Virgiliu FLOREA, <i>Artur Gorovei à M. Gaster: „Je vous prie de me donner une courte autobiographie...”</i>	385
Ştefan S. GOROVEI, <i>Moses Gaster et Artur Gorovei. Un ajout documentaire</i>	393

IN MEMORIAM

<i>Maria Bocșe (1939-2010)</i> (Silvia CIUBOTARU)	403
<i>Victoria Semendeaev (1923-2011)</i> (Marcel LUTIC)	407

COMPTE-RENDUS, PRESENTATIONS, NOTES BIBLIOGRAPHIQUES .....

413

ABREVIATIONS .....

481

TABLE OF CONTENTS

RESTITUTIONS

Petru CARAMAN, <i>One Thousand and One Nights: A World Literature Masterpiece</i>	11
Ion CHELCEA, <i>Shepherding in the Northeast of Iasi Region. Preliminary Observations</i>	49

STUDIES

Oana CHELARU, <i>Actantial System of the Folktale</i>	87
Elena CHIABURU, <i>The Visible World and The Underworld As Reflected in the Funeral Inscriptions of Moldavia</i>	117
Sanda GOOPENȚIA, <i>Bringing Men Through the Air: the Charms and the Stories</i>	137
Adina HULUBAŞ, <i>Manna and Sterility – A Feminine Antagonism</i>	173
Ioana REPCIUC, <i>Elements of Agrarian Rite in teh Romanian Charms</i>	195

MATERIALS

Ion BĂLTEANU, <i>The Pottery Center of Iurceni –Republic of Moldova</i>	221
Maria CIOCANU, <i>Traditional Furniture Items in the Patrimony of the National Museum of Ethnography and Natural History of Chișinău in the Context of the Interior of Bessarabian Dwellings</i>	233
Iordan DATCU, <i>Mihai Pop, the Publicist</i>	265
Elena POSTOLACHI, <i>Textiles Used in the Funeral Ritual. Symbolic Roles and Messages</i>	271
Andrei PROHIN, <i>The Death of Stephen the Great and the Signs of Time</i>	293
Delia RĂCHIŞAN-DENCIUȚ, <i>Children's Games and the Fairy Tale</i>	303
Sorin SABAU, „ <i>Nedeia de la gorun</i> ” – An Attempt to Revitalize an Almost Forgotten Tradition	315
Cosmina TIMOCE, <i>The Research of Funeral Rituals Throughout the Romanian Territory During the Period 1905-1929</i>	329

ANNIVERSARIES. COMMEMORATIONS

Marcel LUTIC, <i>A Man Fully Dedicated to Museography. Mihai Ursu at The Age of 60</i>	345
<i>Artur Gorovei – 60 Years Since His Death</i>	
Marcel LUTIC, <i>A Homage Paid in Iasi to Artur Gorovei</i>	351
Sorin IFTIMI, <i>Documents in the Artur Gorovei Collection at the National Archives of Iași</i>	357

Liviu PAPUC, <i>Artur Gorovei As a Mentor of Leca Morariu</i>	377
Virgiliu FLOREA, <i>Artur Gorovei to M. Gaster: „Would you please give me your short autobiography...”</i>	385
Ştefan S. GOROVEI, <i>Moses Gaster and Artur Gorovei. A Documentary Completion</i>	393

IN MEMORIAM

<i>Maria Bocșe (1939-2010)</i> (Silvia CIUBOTARU)	403
<i>Victoria Semendeaev (1923-2011)</i> (Marcel LUTIC)	407

REVIEWS, PRESENTATIONS, BIBLIOGRAPHIC NOTES 413

ABBREVIATIONS..... 481

ABREVIERI

- AAF** – Anuarul Arhivei de Folclor, Cluj-Napoca
- AF** – Anuarul de Folclor, Cluj-Napoca
- AFAR** – Arhiva de Folclor a Academiei Române, Cluj-Napoca
- AFMB** – Arhiva de Folclor a Moldovei și Bucovinei, Iași
- AICSU** – Anuarul Institutului de cercetări socio-umane, Sibiu
- AIEF** – Anuarul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”
- ALIL** – Anuarul de lingvistică și istorie literară, Iași – București
- AMEM** – Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei, Iași
- AMET** – Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei, Cluj-Napoca
- AMM** – Acta Moldaviae Meridionalis, Vaslui
- ANRM** – Arhiva Națională a Republicii Moldova
- ANR** – Arhivele Naționale ale României
- ArhMET** – Arhiva Muzeului Etnografic al Transilvaniei, Cluj-Napoca
- ASB** – Arhivele Statului București
- ASI** – Arhivele Statului Iași
- BAR** – Biblioteca Academiei Române
- BRV** – Bibliografia Românească Veche
- CAF** – Caietele Arhivei de Folclor, Iași
- CI** – Cercetări istorice, Iași
- DIR** – Documente privind istoria României
- DJAN** – Direcția Județeană a Arhivelor Naționale
- DJANI** – Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Iași
- DRH** – Documenta Romaniae Historica
- ME** – Memoria ethnologica, Baia Mare
- MSCIE** – Museum – Studii și comunicări de istorie și etnografie
- REF** – Revista de Etnografie și Folclor
- RF** – Revista de Folclor
- RM** – Revista Muzeelor
- RMM** – Revista Muzeelor și Monumentelor
- SCE** – Studii și comunicări de etnologie, Sibiu
- SCIA** – Studii și comunicări de istoria artei